

Evropska unija
Regionalna politika

info regio

sl

| Št. 21 | December 2006 | panorama

**Nova, pregledna evropska
kohezijska politika**

Vsebina

Nova, pregledna *evropska kohezijska politika*

Od „Bruslja“ do projektov: preglednost kohezijske politike

Komu je namenjena pomoč iz skladov Skupnosti? Kako je javnost obveščena o projektih, ki jih financirajo strukturni skladi? Kakšna ukrepe je predlagala Komisija, da bi zagotovila vključevanje državljanov Evrope v javne posvete in da bi jih spodbudila k sodelovanju? Kakšno vlogo ima Generalni direktorat za regionalno politiko v tem procesu?

Skupna prizadevanja za boljše obveščanje: SFIT, Inform in nacionalna omrežja

Mrežno povezovanje nacionalnih in regionalnih akterjev s področja obveščanja prispeva k večji učinkovitosti obvestil o delu strukturnih skladov. Tako narašča število in kakovost predlogov projektov, pa tudi raven ozaveženosti o EU in njeni kohezijski politiki je višja.

Primer: Madžarska

Primer: Latvija

ESRR v akciji: Irska, Avstrija, Portugalska, Poljska

Reportaža: Čas sprememb za Cornwall

Regija Cornwall and Isles of Scilly, ki je v obdobju 2000–2006 koristila sredstva v okviru Cilja 1, v obdobju 2007–2013 pa je upravičena do financiranja v okviru cilja „konvergenca“, doživlja obdobje družbenega in gospodarskega preporoda.

ESRR v akciji: Češka, Švedska, Malta, Italija

Primer: Španija

3

8

11

12

13

14

20

21

Fotografije (strani): Evropska komisija (3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10), URBAN II Torino (1), Comissão de Coordenação e Desenvolvimento Regional do Norte (4, 13), Stadt Leipzig (5), Lisa Clement (5), Ministrul economiei și finanțelor (5), URBAN II Vantaa (10), Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (11), Ministerstvo pro místní rozvoj (10), Finanšu ministrija (12), Midlands Innovation & Research Centre (13), Ziel 1 Burgenland (13), Uniwersytet Mikołaja Kopernika (13), Eden Project (14), Bob Berry (15), CUC (16), Sam Morgan Moore (16, 17), Simon Burt (18), Plzeňský vědecko technologický park (19), Vestra Partner (19), The Limestone Heritage (19), Regione Emilia-Romagna (19), Comunidad Autónoma de la Región de Murcia (20).

Naslovnica: Slovesnost ob otvoritvi prenovljenega trga Livio Bianco v okviru pobude Skupnosti URBAN v Turinu, Italija.

Drugi avtorji: Pierre Ergo, Jean-Luc Janot, Clare Morgan, Judit Szucs, Aurora Tranesco
Urednik: Thierry Daman, Evropska komisija, Generalni direktorat za regionalno politiko

Ta revija je v nemški, angleški in francoski različici tiskana na recikliranem papirju.

Tematski dosje je na voljo v 19 jezikih Evropske unije na spletni strani
http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

Besedila, objavljena v tej izdaji, niso pravno zavezujoča.

Od „Bruslja“ do projektov: preglednost kohezijske politike

Ricardo Garcia Ayala ⁽¹⁾

Komu je namenjena pomoč iz skladov Skupnosti? Kako je javnost obveščena o projektih, ki jih financirajo strukturni skladi? Kakšne ukrepe je predlagala Komisija, da bi zagotovila vključevanje državljanov Evrope v javne posvete in da bi jih spodbudila k sodelovanju? Kakšna je vloga Generalnega direktorata za regionalno politiko v tem procesu?

Raziskave in razvoj na področju hortikulture, sofinancirano iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR), Barfleur, Spodnja Normandija, Francija.

Evropska unija si že od časov, ko je bila še v zametkih, prizadeva za gospodarsko rast, trajnostni razvoj in gospodarsko in socialno kohezijo na ravni držav članic. V okviru Unije smo oblikovali skupne politike, ustvarili enoten evropski trg, oblikovali številne programe regionalnega razvoja, vlagali v izgradnjo cest, bolnišnic, šol in čistilnih naprav, podpirali poklicno usposabljanje in ustvarjanje delovnih mest in spodbujali raziskave in inovativnost. Skratka, v okviru Evropske unije smo izvajali številne ukrepe in zagotavljali finančno pomoč za uresničevanje zastavljenih ciljev.

Vendar evropske institucije, vključno s Komisijo, v državljanih Evrope niso vedno uspele vzbuditi občutka, da so soodgovorni za pobude in za uspeh evropskega projekta v celoti. Državljanji imajo pravico vedeti, kam gre Evropa, in pravico, da se njihov glas upošteva. Dolžnost evropskih institucij pa je, da prisluhnejo in upoštevajo mnenja evropskih državljanov.

Pobuda „evropska preglednost“

Za nadaljnjo krepitev vloge posvetovanja in sodelovanja v evropskih pobudah je Komisija v „Strateške cilje 2005–2009“ dodala tudi ukrep podpore interesnim skupinam pri aktivnejšem vključevanju v oblikovanje politike. V ta namen je 18. maja 2005 potekala prva orientacijska razprava o pobudi „evropska preglednost“, in sicer na podlagi sporočila predsednika Komisije Joséja Manuela Barrosa in podpredsednikov Margot Wallström in Siima Kallasa. Oblikovali so medslužbeno skupino, ki jo je vodil generalni direktorat Komisije. Skupina je začela z delom, Komisija pa se je 9. novembra 2005 odločila, da začne izvajati pobudo „evropska preglednost“. Ker so te teme zelo pomembne tudi za regionalno politiko, komisarka Danuta Hübner in njene službe že od same ustanovitve medslužbene skupine aktivno sodelujejo v procesu.

⁽¹⁾ Svetovalec direktorja za vire pri Generalnem direktoratu za regionalno politiko Evropske komisije.

V povezavi s pobudo „evropska preglednost“ je Komisija opredelila tri ključne elemente, ki jih je treba spodbujati v okviru javnih posvetovanj:

- vzpostavitev bolj strukturiranega okvira in skupnih pravil za aktivnosti predstavnikov interesnih skupin (lobisti); Komisija mora spodbujati in razvijati politiko sodelovanja organizacij civilne družbe in drugih interesnih skupin;
- vzpostavitev minimalnih standardov Komisije za posvetovanje in za zagotavljanje preglednosti sodelovanja med predstavniki gospodarskih interesnih skupin in Komisije;
- razmislek o objavi informacij o upravičencih do sredstev EU, vključno z uvedbo obveznosti držav članic, da razkrijejo imena upravičencev do sredstev iz skladov, ki so v deljenem upravljanju.

Zelena knjiga

Ti trije elementi so bili potrjeni v Zeleni knjigi ⁽²⁾, ki jo je Komisija sprejela 3. maja 2006. Osrednja tema tega dokumenta je zbiranje mnenj in predlogov za vzpostavitev agende evropske politike informiranja. V pristopu lahko zasledimo podobno naravnost kot v „Načrtu D“ (Plan D for Democracy, Dialogue and Debate/Načrt D za demokracijo, dialog in razpravo) ki ga je Komisija začela izvajati 13. oktobra 2005, da bi spodbudila državljane k aktivnejšemu sodelovanju v razpravah o Evropi. „Načrt D“ je prva faza dolgoročnega procesa, katerega cilj je utrjevanje demokratičnih temeljev Evropske unije in ukoreninjenje le-teh v vrednote in pričakovanja njenih državljanov.

Obnova romanske freske v dolini Sousa, Portugalska.

⁽²⁾ COM(2006) 194 konč.

Informiranje in obveščanje sta bila vedno med najpomembnejšimi orodji, ki jih je Komisija uporabljala za izvajanje dejavnosti strukturnih skladov v državah članicah. Ukrepi temeljijo na načelih partnerstva, subsidiarnosti in pravi deljenega upravljanja. To pomeni, da se dejavnosti, ki jih sofinancirajo strukturni skladi, vodijo v skladu z institucionalnimi, pravnimi in finančnimi pristojnostmi vsakega posameznega partnerja. Poleg tega pa je uporaba finančnih pomoči odgovornost držav članic ne glede na pristojnost Komisije, predvsem v zvezi s skupnim proračunom Evropskih skupnosti. V pravilih so natančno opisane dolžnosti držav članic, povezane z ukrepi informiranja in obveščanja o dejavnostih strukturnih skladov, ki veljajo za temeljne elemente učinkovitega in preglednega izvajanja politike Skupnosti.

Ozaveščanje javnosti v Estoniji

Ozaveščanje javnosti o dejavnostih strukturnih skladov je bila prednostna naloga estonskega organa za upravljanje, še preden so bila sredstva iz skladov leta 2004 dejansko na voljo. Prvo „turnejo“ za promocijo priložnosti za pridobitev sredstev in razvoj so organizirali že leta 2002, ponovili pa so jo leta 2003. To je vzbudilo precejšnje zanimanje in celo določeno stopnjo nestrpnosti med potencialnimi upravičenci še pred pristopom Estonije k EU leta 2004.

Trenutno enotni organ za upravljanje usklajuje delo medinstitucionalne obveščevalne skupine (v skupini so zastopana vsa sodelujoča ministrstva in izvajalske agencije), ki je odgovorna za obveščanje javnosti in potencialnih upravičencev o priložnostih, ki jih ponujajo skladi. Skupina ima osemnajst članov in usklajuje vse ukrepe za ozaveščanje in načrtovanje. V vseh petnajstih estonskih okrožjih delujejo tudi okrožni razvojni centri, ki pomagajo pri promociji skladov, lokalnim akterjem (nevladnim organizacijam, podjetnikom in občinam) pa pomagajo pri pripravi projektov.

V programskem obdobju 2000–2006 so organizirali celo vrsto informativnih prireditev, od tematskih okroglih miz (npr. za področje zaposlovanja) do seminarjev, ki se jih je udeležilo več kot dvesto predstavnikov operativnih programov. Cilj trenutnih aktivnosti so objave v časopisju, na televiziji in radiu, pa tudi na svetovnem spletu. Rezultat aktivnosti v teku, kot so pokazale letne raziskave, je visoka stopnja ozaveščenosti o podpori EU za Estonijo (84 % prebivalstva). Poudariti je treba, da je Estonija do začetka leta 2007 porabila že polovico sredstev, dodeljenih s strani strukturnih skladov za obdobje 2004–2006, in je na dobri poti, da do konca leta 2008 porabi vsa sredstva.

Stik: Ministrstvo za finance, Talin, Estonija.

www.struktuurifondid.ee

Otvoritev otroških jasl v Leipzigu po programu pobude URBAN II, Nemčija.

Informiranje in obveščanje: konkretni ukrepi

V ta namen je Komisija na zahtevo Generalnega direktorata za regionalno politiko od leta 2000 sprejela vrsto ukrepov na področju informiranja in obveščanja, ki naj bi jih izvajale države članice. Med njimi so:

- opredelitev **načel in splošnih področij uporabe** ukrepov obveščanja za ozaveščanje javnosti o dejavnostih strukturnih skladov in krepitev preglednosti s ciljem približati EU njenim državljanom in prebuditi v njih zavest o prispevku Unije h kakovosti njihovega življenja in k odpravljanju razlik v stopnji regionalne razvitosti;
- ukrepi za informiranje in obveščanje, namenjeni **ciljnim skupinam**, predvsem potencialnim upravičencem (lokalne in regionalne oblasti, gospodarski in socialni partnerji in končni upravičenci), ki poudarjajo priložnosti, ki jih ponujajo evropske pomoči, državljane pa ozaveščajo o vlogi EU v programih pomoči in o rezultatih teh programov. Tudi medije (tisk, radio, televizija) je treba obveščati na najustreznejši način.

Organ za upravljanje za vsak operativni program določi eno ali več oseb, ki bodo **odgovorne za informiranje in obveščanje**, in predloži Komisiji povzetek strategije informiranja in obveščanja, oblikovane v smislu zagotavljanja preglednosti v razmerju do potencialnih in končnih upravičencev. Za naložbe, katerih vrednost presega tri milijarde evrov, morajo države članice postaviti informacijske panoje in spominske plošče.

In končno, predpisi določajo tudi celo vrsto pravil za spremljanje ukrepov, kot so oblikovanje priročnikov in informacij za tisk ter seminarji in konference, povezani z operativnimi programi ter s cilji in prednostnimi nalogami intervencij Skupnosti, ki se izvajajo v okviru kohezijske politike.

Romunija: kratki filmi za predpristopna sredstva

V Romuniji je Ministrstvo za evropsko integracijo leta 2005 izvedlo promocijsko kampanjo, ki je oglaševala deset najboljših projektov, ki so bili sofinancirani v okviru PHARE. Posneli so deset triminutnih filmov (v romunščini in v angleščini) o projektih, kot so:

- razvoj parka IT v Hemeius-Bacau,
- prenova zgodovinskega centra mesta Baia Mare,
- prenova športnega centra v Resiti,
- socialna integracija mladih invalidnih oseb s pomočjo gledaliških iger v Braillovi pisavi,
- posodobitev tehničnih šol v Brasovu,
- vzpostavitev družabnega centra za starejše ljudi v kraju Piatra Neamt,
- posodobitev infrastrukture kopališko-športnega centra Amara,
- ustanovitev šole lončarstva s ciljem spodbujanja razvoja tradicionalnih dejavnosti v regiji Negresti-Oas,
- razvoj podjetja za vzdrževanje v visoko tveganih razmerah v Ramnicu Valcea,
- ustanovitev specializiranega centra za restavracijsko v kraju Alba Iulia.

Kratke filme je predvajala nacionalna televizija, na voljo pa so tudi na zgoščenki.

Stik: aurora.tranescu@mfinante.ro

Nekaj vagonov novega vlaka podzemne železnice Sunderland v Angliji v barvah EU.

2007–2013: tri nova orodja

Jasno je, da informiranje in preglednost nista nova koncepta na področju upravljanja strukturnih skladov. Predpisi in ukrepi v okviru vodenja skladov natančno določajo pravila, ki se že uporabljajo v regionalni politiki. Obstoječi ukrepi bodo imeli v naslednjem programskem obdobju (2007–2013) še pomembnejšo vlogo, uvajajo pa se tri dopolnilna delovna in informacijska orodja:

- Prvo orodje, ki je bistvenega pomena za učinkovito zagotavljanje informiranosti, je **načrt obveščanja** za vsak operativni program, ki ga mora pripraviti organ za upravljanje, sprejme pa ga Komisija. Ukrepi obveščanja morajo biti namenjeni potencialnim upravičencem, končnim upravičencem in širši javnosti. V vseh dejavnostih informiranja je treba poudarjati dodano vrednost podpore Skupnosti. S pripravo, izvajanjem, spremljanjem in vrednotenjem načrtov obveščanja namerava Komisija zagotoviti učinkovito preglednost in ustrezno upravljanje strukturnih skladov in Kohezijskega sklada.
- Drugo orodje, ki ga želi razviti GD REGIO, je **vzpostavljane omrežij strokovnjakov za obveščanje na regionalni in nacionalni ravni ter na ravni Skupnosti**. Predvideno omrežje Skupnosti naj bi omogočilo izboljšanje sodelovanja med oblastmi držav članic in Komisijo.
- Tretje orodje, ki ga bodo razvili v okviru pobude „evropska preglednost“, zadeva razkrivanje identitete **upravičencev do sredstev iz strukturnih skladov in Kohezijskega sklada**. Nova izvedbena uredba Komisije v tem pogledu določa, da morajo organi za upravljanje obvestiti potencialne upravičence, da s tem ko sprejmejo finančno pomoč, pristanejo tudi na objavo svojega imena v seznamu upravičencev. Seznami, na katerih bodo imena projektov ter zneski javnih sredstev, dodeljenih za posamezne ukrepe, bodo objavljeni v skladu s členom 7.2(d) te uredbe.

Spodbujanje financiranja s sredstvi EU v Španiji.

Vsi ukrepi so del dolgoročnega procesa, ki prispeva k učinkovitejši izrabi evropskih sredstev, poleg tega pa si prizadeva za tesnejšo povezanost državljanov z institucijami Skupnosti in za utrjevanje demokratičnih temeljev Evropske unije.

Elektrifikacija otoka Clare, Co. Mayo, Irska.

Je Evropa sploh kaj storila za nas?

Regionalna politika je eden od najpomembnejših dosežkov Evropske unije, ki so bili predstavljeni v okviru nove kampanje „Speak Up Europe“ (Spregovori, Evropa), ki jo je februarja 2007 začela izvajati mednarodna organizacija „European Movement“ (Evropsko gibanje) s podporo Evropske komisije.

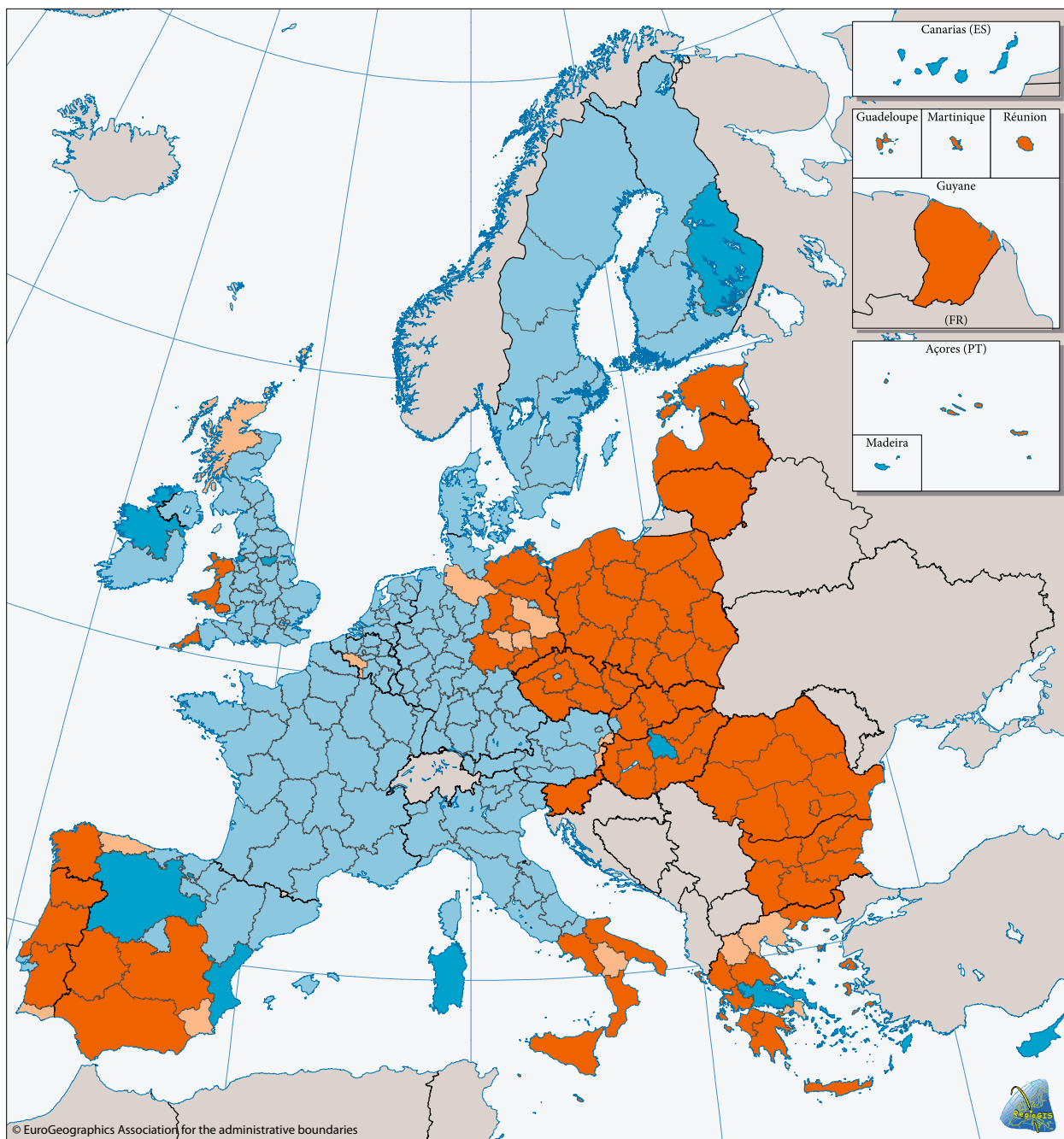
Osrednja točka kampanje je animacija, ki je nastala na podlagi odlomka iz filma „Brianovo življenje“ Montyja Pythona. Animacijo „Je Evropa sploh kaj storila za nas?“ spremlja tristo lokalnih, nacionalnih in/oziroma prireditvev na evropski ravni po vsej EU. Prireditve podpira petindvajset lokaliziranih spletnih portalov v dvajsetih jezikih, ki vsebujejo spletne forume in multimedijske vsebine. Cilj je velikemu številu državljanov EU ponuditi celotno izkušnjo razprave o določeni temi.

Animacijo si oglejte na naslovu:

<http://www.whathaseuropedone.eu/index.php>

Stran „Evropskega gibanja“:

<http://www.europeanmovement.org/>

Strukturni skladi 2007–2013:

Cilja „konvergenca“ in „regionalna konkurenčnost“

- Regije cilja „konvergenca“
- Regije v prehodnem obdobju („postopno opuščanje“)
- Regije v prehodnem obdobju („postopno uvajanje“)
- Regije cilja „regionalna konkurenčnost in zaposlovanje“

Položaj v oktobru 2006.

Regionalna razmejitev za Bolgarijo in Romunijo je okvirna.

0 1 000 km

Skupna prizadevanja za boljše obveščanje: SFIT, Inform in nacionalna omrežja

Barbara Piotrowska ⁽¹⁾

Nacionalni in regionalni strokovnjaki za obveščanje so združili moči, da bi izboljšali učinkovitost obveščanja o strukturnih skladih, povečali število in kakovost predlogov projektov in izboljšali ozaveščenost o Evropski uniji in njeni kohezijski politiki.

Center NOA v Antwerpnu, Belgija, nudi storitve 15 malih podjetij in lokalno kavarno za sosese.

Več kot tretjina celotnega proračuna EU oziroma 347 milijarde evrov je bila dodeljena novi kohezijski politiki za obdobje 2007–2013. Pri tako visokem proračunu si Evropska komisija seveda ne more privoščiti, da bi obveščanje in informiranje prepustila naključju. Izkušnje kažejo, da se državljani velikokrat premalo zavedajo vloge, ki jo ima Skupnost v financiranju programov za krepitev gospodarske konkurenčnosti, za ustvarjanje novih delovnih mest in za krepitev notranje kohezije v njihovih regijah.

V dogovoru z državami članicami je Komisija določila številne obveznosti na področju informiranja in obveščanja za programsko obdobje 2007–2013, in tako storila še korak

naprej proti cilju, ki si ga je zastavila že v predhodnem obdobju. Poglavitni cilj teh ukrepov je zagotoviti preglednost mehanizmov financiranja in ustrezno obveščenost državljanov o porabi oziroma namenu teh sredstev in o vplivu, ki ga bodo imele naložbe ⁽²⁾ na njihovo življenje. Organi za upravljanje so dolžni obveščati potencialne upravičence in državljane. To nalogo je treba skrbno načrtovati in jo izvajati ves čas trajanja vseh programov, ki so oziroma bodo dobili sredstva iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR), Evropskega socialnega sklada (ESS) in Kohezijskega sklada. Za zagotovitev učinkovitega izvajanja novih pravil bo Evropska komisija spremljala vse strani, vključene v izvajanje operativnih programov, vključno z upravičenci.

⁽¹⁾ Evropska komisija, Generalni direktorat za regionalno politiko, Enota za informacije in komunikacije. E-pošta: barbara.piotrowska@ec.europa.eu

⁽²⁾ Člen 69 Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 z dne 11. julija 2006 vsebuje splošne določbe za Evropski sklad za regionalni razvoj, Evropski socialni sklad in Kohezijski sklad. Členi od 2 do 10 Uredbe Komisije (ES) z dne 8. decembra 2006 določajo pravila za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006.

Izobraževanje in digitalna tehnologija: usposabljanje za TV produkcijo v Västernorrlandu na Švedska.

Nova pravila za obdobje 2007–2013 zahtevajo pripravo načrta obveščanja, v katerem bodo podrobno opredeljeni vsi potrebni ukrepi za informiranje in obveščanje. Načrt mora določati tudi vloge in odgovornosti vseh sodelujočih strani. Vsak organ za upravljanje mora določiti odgovorno osebo za izvajanje ukrepov obveščanja in informiranja za izboljšanje izmenjave informacij med državami članicami in Komisijo o ukrepih informiranja in obveščanja. V ta namen je Komisija vzpostavila omrežje „Inform“, ki povezuje uradnike iz organov za upravljanje, ki so odgovorni za obveščanje.

Najprej „SFIT“, potem še „Inform“

Omrežje „Inform“ bo gradilo na temelju pozitivnih izkušenj neformalnega omrežja „SFIT“ (Structural Funds Information Team/Informacijska skupina strukturnih skladov). Omrežje „SFIT“ je bilo ustanovljeno leta 2002 na zahtevo uradnikov, zaposlenih na področju obveščanja. Do konca leta 2006 je imelo omrežje že skoraj sto članov iz vseh petindvajsetih držav članic in se je že osemkrat sestalo. Naštejmo nekaj najpomembnejših dosežkov omrežja „SFIT“:

- objava Praktičnega priročnika za obveščanje o strukturnih skladih 2000–2006 ⁽³⁾, ki sta ga razvila Enota za in-

formacije in komunikacije pri GD REGIO in omrežje. Velik del priročnika bo v uporabi tudi v novem programskem obdobju;

- vzpostavitev baze podatkov o skoraj dvesto praksah informiranja, ki je na voljo na spletni strani Info regio ⁽⁴⁾.

Poleg zgornjih, konkretnih dosežkov lahko med rezultate omrežja štejejo tudi koristi, kot so osebni stiki med sodelujočimi iz različnih držav članic: rezultat so bila dodatna srečanja in neformalna, a dragocena izmenjava informacij. Srečanja vsaki dve leti so potekala v prijateljskem ozračju z živahnimi predstavitvami različnih pobud za informiranje, kot je, na primer, limonadasta serija o strukturnih skladih na Poljskem, šolsko tekmovanje na temo strukturnih skladov v Murcia (glej „Primeri“), in madžarska spletna stran s seznamom vseh upravičencev do sredstev EU, če naštejemo le nekaj primerov ⁽⁵⁾. Vsako srečanje je bilo posvečeno delovnim skupinam, v okviru katerih so udeleženci na podlagi lastnih izkušenj in strokovnega znanja razvijali določene vsebine in iskali rešitve skupnih problemov.

Cilj novega omrežja Skupnosti, „Inform“, ki je zamenjalo „SFIT“, je povezovanje uslužbencev, odgovornih za obveščanje, iz vseh operativnih programov v okviru

⁽⁴⁾ http://ec.europa.eu/regional_policy/country/commu/outils_en.htm

⁽⁵⁾ Dokumentacija s srečanj je na voljo na naslovu: http://ec.europa.eu/regional_policy/country/commu/events_en.htm

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/regional_policy/country/commu/guide_en.htm

Starši in otroci v novem družinskem centru za imigrante v Vantaai, Finska.

ESRR in Kohezijskega sklada. Glavni cilji so izmenjava izkušenj in opredelitev načinov za izboljšanje kakovosti ukrepov obveščanja, ozaveščanje potencialnih upravičencev in javnosti o koristih, ki jih prinašajo ukrepi Skupnosti, in izboljšanje prepoznavnosti projektov, ki jih financira EU. Predlagane prednostne teme za obdobje 2007–2013:

- **preglednost.** Objava informacij o strukturnih skladih s seznami upravičencev na spletnih straneh;
- **sodelovanje** med omrežji na regionalni/nacionalni ravni in na ravni Skupnosti, po možnosti pa tudi na ravni predstavništva Komisije;
- **zgodbe o uspehu** s poudarkom na dosežkih kohezijske politike;
- skupen **pristop k medijskim dejavnostim.**

Generalni direktorat za regionalno politiko je pozdravil in spodbujal vzpostavitev omrežja in bo podpiral njegovo delo in izmenjavo informacij v smislu dokumentiranja procesa. Generalni direktorat bo sodeloval tudi s podobnim omrežjem za potrebe Evropskega socialnega sklada, ki se imenuje INIO. Generalni direktorat za regionalno politiko bo na podlagi omrežja razvil platformo novic in dokumentov.

Predstavniki omrežja – glavni odgovorni za informiranje in dva ali trije odgovorni za informiranje na ravni operativnih programov iz vsake države članice – se bodo sestajali v Bruslju. O rezultatih srečanj bodo poročali svojim kolegom iz držav članic in regij.

V okviru omrežja obstaja možnost oblikovanja delovnih skupin s specifičnimi nalogami za pripravo tematskih priročnikov, smernic oziroma poročil o naslednjih temah: priprava in izvajanje načrtov obveščanja; preglednost;

predstavitev upravičencev; izbor in predstavitev zgodb o uspehu; informacijske kampanje za različne ciljne skupine; spletne informacije; delo z mediji in vrednotenje dejavnosti na področju obveščanja.

Nacionalna omrežja

Želimo si, da bi v vseh državah članicah ustanovili omrežja, kakršna že delujejo drugod. Takšno omrežje trenutno vzpostavljajo v Veliki Britaniji, in sicer v sodelovanju s Predstavništvom Evropske komisije.

26. in 27. novembra bo v Bruslju potekala konferenca „*Povej mi zgodbo – kohezijska politika za rast in zaposlovanje*“ na temo informiranja in obveščanja o strukturnih skladih. Konferenca želi privabiti odgovorne za obveščanje iz vseh operativnih programov. Pričakujejo, da se bo konference udeležilo med štiristo in petsto sodelujočih. Prireditelj bo tudi sejem predstavitev različnih pristopov na področju obveščanja, veliko pa bo tudi priložnosti za vzpostavljanje novih omrežij.

Znak, ki oglašuje gradnjo nove postaje podzemne železnice v Pragi, Češka.

Madžarska

„Madžarska online: inovativnost v službi aktivnega sodelovanja državljanov“

Gabriella Lantos, Nacionalna razvojna agencija Madžarske

Na Madžarskem so oblasti uspešno razvile nov, „digitalni dialog“, da bi spodbudile javnost k sodelovanju v razpravi, kako najbolje porabiti sredstva EU. Tisti, ki želijo zaprositi za sredstva EU, lahko dobijo pomoč kar preko spleta, s čimer se zagotavlja visoka stopnja preglednosti.

Včasih imajo državljani vtis, da se najpomembnejše odločitve v njihovem življenju sprejemajo brez njihovega glasu. Obstaja tudi splošno prepričanje, da je institucionalni okvir EU zelo zapleten in da se posameznik v njem težko znajde. Tovrstni strahovi niso vedno povsem neosnovani. Na Madžarskem so oblasti že začele izvajati določene ukrepe za reševanje te problematike. Zelo so si prizadevali, da bi zadovoljili povpraševanje javnosti po informacijah in da bi dosegli družbeni konsenz glede prihodnje usmeritve madžarske razvojne politike.

Madžarska vlada in Nacionalna razvojna agencija, ki je odgovorna za upravljanje sredstev EU, se zaveda, kako pomembno je, da pri postavljanju temeljev prihodnjega razvoja države sodeluje kar največ ljudi. Ta zavest temelji na prepričanju, da navadni ljudje najbolje vedo, kaj je treba storiti in kako to storiti na najboljši način. To je Nacionalno razvojno agencijo spodbudilo, da je oblikovala osnutek elektronskega vprašalnika, ki so ga marca 2006 posredovali več kot pet tisoč različnim organizacijam in v njem prosili za njihova mnenja o predlogih za razvoj, ki jih je oblikovala Agencija. Za mnenje so prosili poklicne organizacije, skupine za lobiranje, nevladne organizacije, pa tudi poslovne subjekte in ljudi, ki delujejo na področju znanosti. Postopek je bil odprt za javnost, ki je lahko vprašalnik naložila z domače strani Agencije po preprostem postopku registracije. Po pregledu rezultatov prvega dela posvetovalnega postopka v drugi polovici julija 2006 so približno štiri tisoč sodelujočih organizacij znova prosili za mnenje o predstavljenih idejah. Vzporedno je potekal tudi posvet z najpomembnejšimi poklicnimi združenji in organizacijami civilne družbe.

Madžarska spodbuja družbeni dialog in digitalizacijo informacij v zvezi z razpisi. Predlagatelj projekta, ki želi določen projekt pripeljati od zamisli do izvedbe, mora dobro poznati razpisne

postopke EU. S pomočjo natančnega, uporabnikom prijaznega iskalnika EU na spletni strani Nacionalne razvojne agencije lahko zdaj vsakdo poišče ustrezen razpis. Na strani so objavljene tudi najnovejše informacije za tiste, ki so že oddali predloge. Poročila o napredku je mogoče zdaj oddati tudi v elektronski obliki. Poleg tega je na spletni strani objavljen popoln seznam projektov, ki jih financira EU, in upravičencev do sredstev na Madžarskem. Seznam posodablja dvakrat mesečno. Potencialnim predlagateljem so ti podatki v veliko pomoč, saj lahko iz prve roke izvejo, koliko sredstev in za kakšne projekte so dobili drugi. Predstavitev najboljših praks naj bi spodbujala nove zamisli in izboljšala razumevanje javnosti. Agencija, ki je odgovorna madžarski vladi, se trenutno ukvarja z nadaljnjim razvojem IT. Na primer, kmalu bo mogoče oddajati vloge za podporo EU v elektronski obliki, osebje agencije pa razvija tudi sistem za obravnavanje pritožb online.

Madžarska uprava si bo tudi v prihodnje prizadevala za aktivno sodelovanje javnosti pri sprejemanju odločitev glede razvojnih usmeritev države in za popolno preglednost na področju upravljanja in porabe sredstev EU.

Stik: szucs.judit@meh.hu (www.nfh.hu)

Madžarska komunikacijska skupina NDA pri delu.

Latvija

„Sredstva EU na radiu in na televiziji“

Sanda Rieksta, vodja Enote za informiranje in obveščanje, Organ za upravljanje strukturnih skladov EU, Ministrstvo za finance, Republika Latvija

Leto 2004 je bilo za latvijsko upravo leto izzivov: prejeli so namreč prvi del sredstev po pristopu k EU. Latvija je za obdobje 2004–2006 prejela 625 milijonov evrov iz strukturnih skladov in 710 milijonov evrov iz Kohezijskega sklada. Sredstva so bila razdeljena med različne projekte, za izboljšanje cestnih infrastruktur, razvoj turizma, dobavo čiste pitne vode, posodobitev univerz in raziskovalnih ustanov, za ustvarjanje novih delovnih mest in izboljšanje izobraževalnih programov, pa tudi za spodbujanje podjetništva, kmetijstva, ribištva itd. Raziskava javnega mnenja decembra 2004 je pokazala, da sta radio

in televizija primarna vira informacij o sredstvih EU (radio za 69 % prebivalcev in televizija za 41 %). Tudi leta 2005 in 2006 sta bila radio in televizija najbolj priljubljena vira informacij o sredstvih EU. Zato se je organ za upravljanje odločil, da televizijo in radio uporabi za širjenje informacij o sredstvih EU.

Redne oddaje so začeli predvajati februarja (na radiu) in marca (na televiziji) 2005. Organ za upravljanje je organiziral javni natečaj za izbor produkcijske skupine, da bi zagotovil visoko kakovost oddaj. Končni rezultat je bila dvajsetminutna tedenska radijska oddaja, „Eiropas fondu atslēgas“ (Ključ do evropskih skladov), ki je na sporedu nacionalnega radia vsako sredo. Oddaja obvešča poslušalce o skladih EU, predstavlja primere projektov, ki jih financira EU, objavlja reportaže s terena in intervjuje z ljudmi in lokalnimi skupnostmi, ki imajo korist od projektov. Vsak drugi ponedeljek pa je na sporedu šestindvajsetminutna televizijska oddaja „Eiropas autobuss“ (Eurobus), ki predstavlja projekte, financirane s strani EU, in posreduje informacije, kako oddati vlogo za sredstva EU. „Eurobus“ je majhen avtobus, ki potuje po Latviji in obiskuje ljudi, ki so vključeni v projekte, ki jih financira EU. Leta 2005 je „Eurobus“ predstavil vseh šest korakov za razvoj projekta, ki želi pridobiti sredstva iz skladov EU, pozneje pa so predstavili še vseh osem izvajalskih agencij v Latviji. Tako kot „Ključ do evropskih sredstev“ tudi „Eurobus“ obiskuje izvajalce projektov na terenu in raziskuje, kakšne so njihove izkušnje z vlogami za sredstva EU.

Obe oddaji imata odlično gledanost. Radijska oddaja je na začetku, leta 2005, dosegla 10-odstoten delež vseh poslušalcev oziroma 45 000 ljudi, konec leta 2006 pa 7,3-odstotno poslušanost oziroma 35 400 poslušalcev. Televizijsko oddajo si je v letu 2005 v povprečju ogledalo 25 % televizijskih gledalcev, v letu 2006 pa se je število povečevalo in oddaja je imela 33-odstotno gledanost oziroma 230 000 gledalcev. Do konca leta 2006 sta nacionalni radio in televizija predvajala devetindevetdeset radijskih oddaj in enainštirideset televizijskih oddaj. Prav vsakdo se lahko udeleži razburljive vožnje z „Eurobusom“ ali obrne „Ključ do evropskih sredstev“ na spletni strani, posvečeni sredstvom EU (www.esfondi.lv) s klikom na napis TV oziroma radio v desnem kotu strani <http://www.esfondi.lv/page.php?id=698>.

Snemanje poročila o kmetiji v Latviji.

Stik: www.esfondi.lv

IRSKA

Univerzitetni inkubacijski center

Celotni stroški: 2 673 685 EUR

Prispevek EU: 1 905 000 EUR

Center za inovacije in raziskave Midlands (MIRC) na Institutu za tehnologijo Athlone je središče za inovacije, raziskovanje in podjetništvo irske regije Midlands. MIRC zagotavlja objekte in naprave za inkubacijo inovativnih in na znanju temelječih podjetij, izvaja izobraževalni program za podjetnike in zagone podjetij, in s pomočjo sredstev in strokovnega znanja Instituta podpira podjetja – odjemalce. „Podjetniški program za Midlands“, ki ima svoj prostor v centru MIRC, je enoletni program, ki podjetnikom ponuja izobraževanje in usposabljanje, jih povezuje v omrežja in zagotavlja prostore in opremo, ki so potrebni za uspešen zagon podjetja. Cilj centra MIRC je krepiti gospodarsko rast v regiji s pospeševanjem razvoja na znanju temelječih zagonov podjetij, in sicer s pomočjo inkubatorjev in podjetniške podpore. Center MIRC in MWEP sta od leta 2003 pomagala pri zagonu štiriindvajsetih podjetij.

Michael Lonergan, direktor, Midlands Innovation and Research Centre
mlonergan@ait.ie

PORTUGALSKA

Cesta romanske umetnosti v dolini Sousa

Celotni stroški: 3 535 179 EUR

Prispevek EU: 2 651 384 EUR

Dolina Sousa se nahaja nedaleč od Porta na severu Portugalske. Znana je po spomenikih arhitekturne dediščine iz 17. stoletja, obdobja nastanka portugalskega naroda. Arhitekturna dediščina, ki jo predstavljajo predvsem cerkvene stavbe, pa tudi stolpi in mostovi, ima pomembno mesto v lokalni kulturi in bi lahko v precejšnji meri prispevala k razvoju turizma v regiji. Združenje občin doline Sousa in regije Norte, ki je prepoznalo to priložnost, je leta 2003 izdelalo integriran projekt, s ciljem obnoviti stavbe v romanskem slogu, poudariti njihov kulturni pomen in promovirati arhitekturno dediščino regije kot pomembno turistično privlačnost. Ko so se obnovitvena dela bližala koncu, so leta 2006 začeli izvajati aktivnosti promocije in trženja. S promocijskimi aktivnostmi želijo poudariti pomen „Ceste romanske umetnosti“ kot ene osrednjih turističnih privlačnosti Portugalske.

Jorge Sobrado, Šef službe za obveščanje, Cilj 1, severna Portugalska
jorge.sobrado@ccdr-n.pt

AVSTRIJA

Kavni tematski park in center za usposabljanje

Celotni stroški: 1 513 000 EUR

Prispevek EU: 302 600 EUR

Schärf World v kraju Neusiedl am See, Burgenland, je center za usposabljanje in edinstven tematski park, ki mu ni para na vsem svetu. V parku *Schärf World* razvijajo posebne kavne mešanice za avstrijski trg in za distribucijo v okviru verige devetdesetih kavarn v Avstriji, Nemčiji, na Madžarskem, na Slovaškem in v ZDA. Partnerji, stranke in zaposleni v podjetju Schärf se seznanijo s skrivnostmi pravilne priprave in trženja kave. V Neusiedl am See se je od ustanovitve centra usposabljal več kot sedemsto delavcev iz dvesto različnih podjetij. Ko je bil park zgrajen s pomočjo sredstev v okviru Cilja 1 in regionalnega tvegane kapitala, se je podjetje iz Wiener Neustadta preselilo v Neusiedl am See. Ob koncu leta 2006 je bilo v tematskem parku in centru za usposabljanje zaposlenih osemdeset ljudi, mnogi od njih so prebivalci Burgenlanda.

Sonja Seiser, Odgovorna za informiranje, Cilj 1 Burgenland
Sonja.seiser@rmb.co.at

POLJSKA

Podpora za univerzo Nikolaja Kopernika

Celotni stroški: 3 900 000 EUR

Prispevek EU: 2 925 000 EUR

Fakulteta za matematiko in računalniško znanost na Univerzi Nikolaja Kopernika v Torunu je eden vodilnih matematičnih centrov na Poljskem in regionalna avtoriteta na področju poučevanja informatike, matematike in statistike na vseh stopnjah. Pred kratkim so center razširili s sredstvi iz skladov EU, in sicer v slogu, ki se sklada z originalno arhitekturo iz poznih tridesetih let prejšnjega stoletja. Novo krilo ima predavalnico za tristo petdeset slušateljev, konferenčno dvorano, deset računalniških laboratorijev, štirideset sob za zaposlene na akademiji in številne druge prostore. V novem krilu se nahaja tudi enota fakultete, ki deluje pod imenom „Regionalni izobraževalni center za IKT“. Enota je zdaj dostopna državljanom iz regije. Je center za usposabljanje in izobraževanje na mnogih področjih, od osnovnih dejavnosti do naprednih informacijsko-komunikacijskih tehnologij.

Adam Jakubowski, koordinator projekta, Univerza Nikolaja Kopernika
adjakubo@mat.uni.torun.pl

Angleški polotok med Ciljem 1 in ciljem „konvergenca“

Čas sprememb za Cornwall

Regija Cornwall and Isles of Scilly, ki je v obdobju 2000–2006 koristila sredstva v okviru Cilja 1, v obdobju 2007–2013 pa je upravičena do financiranja v okviru cilja „konvergenca“, doživlja obdobje družbenega in gospodarskega preporoda. Cornwall, ki mu pravijo tudi „angleški Finistere“ oziroma „konec sveta“, se je iz podeželske regije v krizi, ki je bila v glavnem odvisna od primarnih virov in turizma, prelevil v ekonomijo znanja. Nove regionalne vrednote so odprtost, raznolikost, inovativnost in kakovost.

Panoramski pogled na prizorišče „Eden Project“ v bližini St. Austella.

„Podoba dežele je odraz razvoja lokalnega gospodarstva,“ opozori David Brewer, predsednik Trgovske zbornice Cornwalla, in pokaže na fotografijo rudnika odprtega kopa. „Na tem področju so včasih preizkušali eksplozivna sredstva; zdaj tukaj testirajo novega robota, ki so ga razvili na univerzi.“

Robota – oziroma radijsko nadzorovano tračno vozilo, če smo bolj natančni –, ki je popoln simbol svojega časa, bodo veliko verjetneje uporabili za nadzorovanje oziroma protiteroristične dejavnosti kot pa za oživitev lokalne rudarske industrije. Zanimivo je, da je Jobling Purser LPP, ki je razvil robota, eno od številnih podjetij, ki so nastala z izločitvijo iz univerzitetnega inkubatorja. Nova, neodvisna podjetja imajo svoje prostore v univerzitetnem centru Tremough, ki igra osrednjo vlogo v procesu gospodarske prenovе, ki poteka v eni najbolj podeželskih in oddaljenih regij Združenega kraljestva.

„Naša prihodnost je izginjala,“ pravi Nigel Hewitt, koordinator „CUC-a“ (Combined Universities in Cornwall – CUC/Zveza univerz v Cornwallu). „Zaradi gospodarske recesije v osemdesetih letih – razen nekaj centrov odličnosti, ki delujejo na tradicionalnih področjih (ribištvo, kmetijstvo in rudarstvo) – se je Cornwall soočal z begom možganov. Vsako leto je v želji po višjem izobraževanju odšlo tisoč mladih, ki se niso nikoli vrnil.“

Cilj pobude „CUC“ je bil preprečiti odseljevanje mladih in nadomestiti izgubljene lokalne talente. „Zveza univerz je predvsem gospodarski projekt. Regiji želi pomagati, da bi izkoristila priložnosti, ki jih ponuja ekonomija znanja,“ pojasnjuje profesor Keith Atkinson, rektor Univerze Exeter v Cornwallu, ki je skupaj z univerzo University of Plymouth, višjo šolo za umetnost Falmouth Art College, univerzo Open University in osmimi šo-

lami za višje in visokošolsko izobraževanje del „CUC-a“. „Želeli smo povezati vse institucije višjega in visokošolskega izobraževanja v regiji v strukturirano platformo. Univerzi Exeter in Plymouth sta takoj pokazali zanimanje in pozneje podprli in prispevali k razvoju tega novega orodja za znanje in razvoj.“

Projekt „CUC“, ki je edini svoje vrste v Veliki Britaniji in v Evropi, se je odločil za fazni pristop. V prvi fazi so zgradili imenitni „Campus Hub“ v Tremoughu in dogradili ter prenovili druge ustanove za višje strokovno izobraževanje v Cornwallu. Cilj je bil povečati zmogljivosti za sprejem oziroma nastanitev dva tisoč študentov. V drugi fazi, ki se je začela marca 2005, so zgradili nove stavbe in preuredili nekaj že obstoječih, da bi do leta 2007 lahko ponudili še dva tisoč štiristo mest. Celotni stroški: 220 milijonov evrov, od tega je 95,4 milijona zagotovil Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR), 16,7 milijona pa Evropski socialni sklad (ESS). Trenutno pripravljajo načrte za tretjo fazo v okviru novega cilja „konvergenca“, saj je regija Cornwall and Isles of Scilly v obdobju 2007–2013 upravičena do sredstev v okviru tega cilja. Kot pravi profesor Atkinson, naj bi v tretji fazi razvili center za raziskovanje obnovljivih virov energije.

Poleg razvoja infrastrukture in akademske ponudbe (trenutno je na voljo več kot štiristo predavanj na univerzitetni ravni), je bistveni element novega univerzitetnega centra v Cornwallu duh inovativnosti in odločnost, da inovacije preoblikujejo v poslovne dejavnosti in v nova delovna mesta. „CUC“ gosti mednarodne raziskovalne ekipe, ki se že lahko pohvalijo s številnimi najnaprednejšimi tehnologijami, kot je, na primer, radijsko vodeno vozilo. Naštejmo še nekaj primerov: izredno sofisticirana naprava za analizo delcev iz tal, ki jo uporabljajo kriminologi po vsej Veliki Britaniji; biogorivo iz predelane jedilnega olja, ki ga preizkušajo na dizelskem motorju neke ribiške barke; načrti za podvodno elektrarno („elektrarna na valove“), ki bo izrabljala valove za proizvodnjo energije. Univerza proizvaja tudi podjetja z izločitvijo in v univerzitetno naselje oziroma v njegovo bližino privablja različna podjetja, predvsem tista, ki delujejo na področjih znanosti življenja in okolja, tehniških ved, oblikovanja, komunikacij itd.

Sproščanje potenciala

Podjetje Research Instruments Ltd., ki je bilo ustanovljeno v Londonu v šestdesetih letih prejšnjega stoletja, se je sredi sedemdesetih preselilo v Cornwall in pozneje preraslo svoje okvire. Leta 2003 se je podjetje s pomočjo 750 000 evrov pomoči Regionalne razvojne agencije South West (SWRDA) in v skladu s podobo dejavnosti, s katero se je ukvarjalo, preselilo v novo, ultra moderno stavbo v Falmouthu. Podjetje, ki je specializirano za biomedicinsko opremo, je pred kratkim razvilo napravo za popolno sledljivost postopka oploditve in vitro. „Prvi na svetu smo bili,“ poudari direktor Bill Brown, „in prišli smo v pravem trenutku, saj zdaj lahko pomagamo laboratorijem pri izvajanju evropske direktive 2004/23/ES o standardih kakovosti za človeška tkiva in celice, ki se uvaja v državah članicah.“

Will Thalliens je diplomant univerze Columbia, diplomiral je iz mikroelektronike. „Kaj mi je všeč tukaj? Reševanje problemov na izredno naprednem znanstvenem področju.“ Will, ki je eden od ustvarjalcev nove naprave za sledenje, dela v podjetju Research Instruments Ltd. v okviru programa „Sproščanje cornwallskega potenciala“, še enega projekta v Veliki Britaniji, ki ga je začela izvajati zveza univerz „CUC“, in ki je upravičen do podpore ESS v višini šest milijonov evrov. Tudi v okviru te pobude si prizadevajo za držati oziroma privabiti mlade diplomante v Cornwall: ponujajo jim delo v lokalnih podjetjih. „Diplomanti imajo priložnost, da eno leto pridobivajo poklicne izkušnje v skladu s svojim študijskim področjem,“ razlaga Allyson Glover, koordinator programa. „Gostiteljsko podjetje ima koristi od diplomantovih strokovnih znanj, poleg tega pa prejme še subvencijo v višini 8 000 evrov v okviru Cilja 1, in tako lahko diplomantu zagotovi letno plačo okrog 24 000 evrov, kar je zelo dober dohodek za to območje. Na univerzi nudimo podporo za ves čas prakse.“

Tekstilni dizajn je posebna domena partnerstva univerz CUC.

Arhitektura univerzitetnega središča Tremough združuje moderno s tradicionalnimi materiali.

Od leta 2004 je v programu sodelovalo sto osemdeset diplomantov, ki so delali v sto petdesetih malih oziroma srednjih podjetjih. Okrog 50 % sodelujočih je bilo iz Cornwalla, 60 % jih je študiral v Cornwallu, in kar je najpomembnejše, 72 % se jih je po končani praksi stalno zaposlilo v gostiteljskih podjetjih. „Menimo, da je usposabljanje v regijo prineslo velik napredek. Lahko bi rekli tudi, da se je med diplomanti povečalo zanimanje za industrijo,“ ugotavlja Catherine Mead, direktorica podjetja Lynher Dairies Cheese Company Ltd., ki je nastalo po združitvi dveh kmetij, ki sta hoteli izkoristiti naraščajoče povpraševanje po lokalno pridelanih sirihi.

Zvezdniška akademija

Gospodarska razširitev univerze in lokalne proizvodne infrastrukture je prinesla razvoj tudi v tri tradicionalne cornwallske dejavnosti – ribištvo, kmetijstvo in turizem. Posodobitev s pomočjo sredstev, odobrenih v okviru Cilja 1, se je osredotočila na tri ključna področja: „izvensezonski“ turizem, kakovost in inovacije. „Pravzaprav gre za eno in isto stvar,“ pravi Will Ashworth, ki je pri dvaintridesetih letih direktor hotela Watergate Bay, ki se nahaja na čudovitem mestu na severni obali Cornwalla in je raj za angleške deskarje na vodi.

Med gospodarsko krizo v osemdesetih letih se je družinski hotel soočil z zmanjšanjem obsega poslovanja. Konec devetdesetih sta se Will in njegov brat odločila, da odpreta koč na obali pod hotelom in da ustanovita akademijo za ekstremne športe „Extreme Academy“, s poudarkom na modernih vodnih športih: deskanje, deskanje z zmajem, jadranje na deski itd. Akademija je takoj doživela uspeh. V letih 2003 in 2004 je družina Ashworth vložila 250 000 evrov – 60 000 evrov so prejeli kot pomoč v okviru Cilja 1 - v posodobitev hotela za nastanitev obiskovalcev akademije za ekstremne športe. Tako je hotel ostal odprt vse leto. „Želeli smo premakniti meje na področju turizma. Ker imamo pravi proizvod, smo odprti vse leto, lahko si privoščimo najem osebja (danes imamo osemdeset zaposlenih, pred leti jih je bilo le petnajst), pa tudi bolje jih plačamo,“ opozori mladi direktor hotela.

Vendar je Will najbolj ponosen na odprtje restavracije „Fifteen“ na obali zaliva Watergate 18. maja 2006. To je tretja restavracija (po Londonu in Amsterdamu) fundacije, ki jo je ustanovil slavn angleški kuharski mojster Jamie Oliver. Restavracija želi integrirati prikrajšane mlade ljudi in jim z usposabljanjem omogočiti, da postanejo kuharski mojstri svetovnega razreda. Program integracije traja šestnajst mesecev. Mladi najprej štiri mesece obiskujejo srednjo šolo, nato pa eno leto kot vajenci delajo v eni od restavracij fundacije. Po koncu usposabljanja brez težav najdejo službo, največkrat v vrhunskih restavracijah.

Jamie Oliver je zaliv Watergate Bay obiskal leta 2005 in kraj je nanj naredil velik vtis. Predlagal je odprtje restavracije „Fifteen“, pod pogojem, da projekt dobi javno podporo. „Projekt je nastal v nekaj mesecih,“ razlaga Carleen Kelemen, direktorica partnerstva v okviru Cilja 1. „Med partnerji so SWRDA, Vladni urad za South West in zaposlitveni center Jobcenter Plus in več drugih organizacij iz javnega in zasebnega sektorja, ki so želele izkoristiti to priložnost za mlade prikrajšane ljudi v

Bodoči kuharski mojstri s svetlo prihodnostjo.

Cornwallu. V okviru Cilja 1 je bilo za projekt odobrena pomoč v višini 828 000 evrov. Projekt je bil sprejet avgusta 2005, restavracija pa se je odprla maja 2006. Tako kot akademija „Extreme Academy“ je bila tudi restavracija popoln uspeh: od maja do decembra 2006 so v restavraciji „Fifteen Cornwall“, ki ima štirideset zaposlenih, prodali 65 000 obrokov. „Restavracija prinaša koristi za mlade, za turizem in ribištvo: približno 80 % živil, ki jih porabijo za pripravo jedi, izvira iz Cornwallea,“ poudari Will Ashworth.

„Vse na enem mestu“ za partnerstva

Partnerstvo za Cornwall and Isles of Scilly v okviru Cilja 1 – vključno z Vladnim uradom za South West in Okrožnim svetom Cornwallea –, ki je organ za upravljanje programa, ima posebno strukturo, ki podpira in spodbuja oblikovanje lokalnih partnerstev in se aktivno vključuje v javni in zasebni sektor in sektor prostovoljstva.

Urad „Partnerstva v okviru Cilja 1“ je koordinator programa in opravlja naslednje naloge:

- deluje kot informacijski portal in zagotavlja informacije o ciljih in dosežkih programa (spletna stran, brezplačna telefonska svetovalna linija in glasilo o prihajajočem programih v okviru cilja „konvergenca“);
- obvešča javnost, medije, mala in srednja podjetja, lokalne svete itd. o naložbah EU v lokalno gospodarsko prenovalno in o koristih le-teh (pošiljanje sporočil za javnost in novic partnerjem itd., spletna stran, konference in prireditve);
- seznanja potencialne kandidate s strokovnim znanjem v okviru projekta in dodeljenimi sredstvi iz skladov (brezplačna telefonska svetovalna linija, spletna stran);
- vzdržuje dialog z zasebnim sektorjem o njihovih potrebah v smislu gospodarske prenovalne (organizacija konferenc, prireditev in redni stiki z delovno skupino iz lokalnega zasebnega sektorja, ki je nastala s ciljem pomagati zasebnemu sektorju pri upravljanju strateških naložb programa);
- opozarja na horizontalne teme, kot so enake možnosti in okolje. V ta namen se je oblikovala skupina za horizontalne teme, ki bo delala s kandidati.

Za več informacij: www.objectiveone.com

„Čarobni napoj restavracije Fifteen Cornwall ima tri sestavine: zvezda, podjetnik in partnerstvo javno-zasebno,“ trdi Jacki Williams, direktorica za ESS pri agenciji za zaposlovanje Jobcenter Plus Devon & Cornwall. Ga. Williams je koordinirala postopek izbora vajencev za delovna mesta v restavraciji „Fifteen“: „Od dvesto petdeset kandidatov (vsi so bili iz Cornwallea in vsi stari med šestnajst in

štiriindvajset) smo jih sedemdeset povabili na razgovor, dvaintrideset sprejeli na srednjo šolo, dvajset pa jih je sodelovalo v programu vajeništva.“ Za Jacki pa je restavracija „Fifteen Cornwall“ le paradni konj v celi vrsti projektov podpore za zaposlovanje, ki so bili sofinancirani v okviru Cilja 1: 12 milijonov evrov zagonskega kapitala na tem področju je omogočilo pomoč za 12 000 ljudi, vključevanje 4 500 ljudi na trg dela in usposabljanje več kot 3 100 iskalcev zaposlitve.

Gosti uživajo kulinarične specialitete v restavraciji Fifteen.

Naložbe Cilja 1 so regiji Cornwall and Isles of Scilly zagotovile še eno orodje za prestrukturiranje: širokopasovno internetno povezavo. „Poleg univerze je to zagotovo eden najpomembnejših dejavnikov regionalne prenovalne,“ ugotavlja Ranulf Scarbrough, raziskovalec in računalniški znanstvenik in nekdanji direktor „Actnow Broadband Cornwall“, partnerstva javno-zasebno, ki so ga leta 2002 ustanovili regionalna razvojna agencija, British Telecom plc, Okrajni svet Cornwallea in druge organizacije za spodbujanje širokopasovnih povezav. „Naš cilj je bil vzpostaviti povezave ADSL v polovici regije in za 3 300 podjetij. Štiri leta pozneje je pokritih 99 % regije oziroma 8 900 podjetij, kar pomeni, da ima širokopasovno internetno povezavo kar polovica vseh podjetij v regiji. V začetku leta 2007 je bilo več kot 101 000 naročnikov, kar predstavlja 37,3-odstotno stopnjo gostote priključkov, nacionalno povprečje pa znaša le 30,5 %. Cornwall je ena od petih regij z najvišjo stopnjo razširjenosti uporabe računalniških tehnologij v Združenem kraljestvu.“

Približno 22 milijonov evrov (od tega 9 milijonov v okviru Cilja 1), ki so bili dodeljeni projektu vzpostavljanja širokopasovne internetne povezave, je pripomoglo k ustvarjanju oziroma utrjevanju 3 500 zaposlitev in BDP Cornwallea povečalo za 123 milijonov evrov letno. „Usposabljanje, inovativnost in širokopasovna internetna povezava predstavljajo jedro sodobnega gospodarstva,“ poudarja Mark Yeoman, pomočnik direktorja „Partnerstva v okviru Cilja 1“. „Širokopasovna internetna povezava je še en korak na poti do družbe znanja in pripomore k učinkovitejšemu trženju naših izdelkov in k naši odprtosti v svet.“

Bill Brown, direktor podjetja Research Instruments Ltd.

Rajski vrt

Ker je Cornwall ena najbolj sončnih regij Velike Britanije, je bil dolgo časa vodilna turistična regija v Veliki Britaniji. Toda pojav poceni letalskih prevoznikov pomeni grožnjo za turistično dejavnost regije. Prebivalec Londona namreč mnogo lažje pride v Malago ali v Faro kot pa v katerikoli turistični kraj v Cornwallu. Za uspešno soočenje s to grožnjo regija potrebuje nove, odmevne turistične privlačnosti. Oziroma jih je potrebovala do marca 2001, ko so začeli izvajati projekt „Eden“ (Rajski vrt).

Projekt „Rajski vrt“ sta zasnovala Tim Smit in Jonathan Ball, oba strastna ljubitelja vrtov. Gre za obsežen okoljski kompleks, posvečen naravi in trajnostnemu razvoju. Center so zgradili v velikanski vrzeli, ki jo je za seboj pustilo opuščeno nahajališče gline, nekaj kilometrov iz Saint Austella: ogromne kupole v obliki čebelnjakov so zamisel arhitekta Nicholasa Grimshawa. V velikanskih rastlinjakih, največjih na svetu, so poudarili dve vrsti podnebja: vlažno, tropsko podnebje in vroče, suho podnebje, kot ga najdemo v Sredozemlju. Rastlinjaki s toplim podnebjem so dom za več kot 100 000 rastlinskih vrst iz vsega sveta. „Rajski vrt“ je pomemben turistični center, poleg tega pa tudi odlično mesto za študije in poizkuse: Botanični institut Eden vzdržuje tesne stike z drugimi specializiranimi centri, ki delujejo na področju trajnostnega kmetijstva.

„Rajski vrt“, eden vodilnih v vrsti projektov, ki so jih v Veliki Britaniji pripravili za obeležitev prehoda v novo tisočletje, je precejšen del sredstev prejel od nacionalne loterije (84 milijonov evrov, celotna naložba pa je stala 202 milijona evrov), prejel pa je tudi evropska sredstva v okviru Cilja 5b (za občutljiva podeželska območja med 1994 in 1999) in Cilja 1 (24,85 milijona evrov). S sredstvi, dodeljenimi v okviru Cilja 1, so v glavnem sofinancirali izgradnjo čudovitega izobraže-

valnega razstavnega paviljona „The Core“, ki so ga odprli septembra 2005.

Projekt „Rajski vrt“, ki zaposluje petsto ljudi, je med marcem 2001 in oktobrom 2006 privabil 8,2 milijona obiskovalcev. „In 38 % jih je izjavilo, da so prišli v Cornwall zaradi parka Rajski vrt“, doda David Meneer, direktor trženja. „Smo tretji najbolj obiskani kraj v Angliji, takoj za londonskima znamenitostma London Eye in Tower of London. Ekonomska študija, v kateri so bili objavljeni ti podatki, navaja tudi, da so turisti, ki so se zaradi parka „Rajski vrt“ odločili za obisk Cornwalla, v gospodarstvo regije v obdobju med letoma 2001 in 2006 prinesli več kot milijardo evrov.“

Rast

Decembra 2006 je Nacionalni statistični urad objavil podatek, da ima regija Cornwall and Isles of Scilly 6,7-odstotno rast, kar je več kot znaša povprečje za Združeno kraljestvo (6 %) in samo malce manj kot v treh najuspešnejših regijah v državi – Gloucester, Wiltshire in North-Somerset (6,9 %).

„Cilj 1 je dal fantastično spodbudo gospodarstvu te regije“, pravi Phil McVey, vodja evropskih programov pri SWRDA. „Zdaj moramo ta uspeh unovčiti in ‚zabiti še en gol‘ v okviru cilja ‚konvergenca‘. To je izredna priložnost, ki je Cornwall ne bo več dobil, saj se je uspešno ‚otresel‘ statusa manj razvite regije.“

Projektni direktor podjetja Seafood Cornwall Nathan de Rosarieux „luča“ makrele iz svoje linije v zaliv St. Ives.

ČEŠKA

Znanstveni in tehnološki park Plzeň

Celotni stroški: 8 700 000 EUR
Prispevek EU: 5 300 000 EUR

Zamisel o izgradnji znanstvenega in tehnološkega parka je nastala v zgodnjih devetdesetih letih, razmah pa je doživela med letoma 2002 in 2004, ko je mesto usmerilo svoja prizadevanja v razvoj naprednih tehnologij in v oblikovanje regionalne raziskovalne baze v okviru Zahodnočeške univerze Plzeň. Gradnja znanstvenega in tehnološkega parka Plzeň se je začela leta 2004. Cilj projekta je spodbujati raziskave in razvoj na regionalni ravni in krepi konkurenčnost malih in srednjih podjetij, in sicer s spodbujanjem inovativnosti in s trženjem rezultatov raziskav. Park prinaša tudi zaposlitvene priložnosti za diplomante Zahodnočeške univerze Plzeň in ustvarja potencial, ki bo privabljal raziskovalne in razvojne projekte s Češke in iz tujine. Gradnja naj bi se končala v drugi polovici leta 2007.

Emil Chochole, predsednik uprave in generalni direktor, regija Plzeň
emil.chochole@vtpplzen.cz, www.vtpplzen.cz

MALTA

Apnenec – naravna dediščina Malte

Celotni stroški: 139 534 EUR
Prispevek EU: 36 782 EUR

Park „Limestone heritage“ (Apnenec – naravna dediščina Malte) v Siggiewiju je tematski park za učenje skozi igro, ki je posvečen najstarejši malteški gospodarski panogi, ki sega v prazgodovino, tj. izkoriščanju lokalnih nahajališč kamna. Potovanje skozi zgodovino vas popelje od kamnoloma in skromnih domov pa vse do dragocenih palač. Kompleks, ki stoji v impresivnem okolju zapuščenega kamnoloma, se je izkazal za takojšen uspeh in je privabil številne lokalne prebivalce in turiste. Po komaj štirih letih delovanja se je pokazala potreba po posodobitvi in razširitvi. V okviru posodobitve so tako posneli novo avdio-vizualno predstavitev kompleksa. Novi avditorij so opremili z gledališkimi sedeži in opremo za predvajanje v več jezikih. Postavili so tudi spletno stran in natisnili 20 000 brošur.

Manuel Baldacchino, park „Apnenec - naravna dediščina Malte“
info@limestoneheritage.com

ŠVEDSKA

Sklad tveganega kapitala

Celotni stroški: 10 670 000 EUR
Prispevek EU: 2 445 000 EUR

V švedski regiji Västra, ki spada med območja Cilja 2, je razpoložljivost tveganega kapitala omejena in mnoga podjetja s težavo dosegajo rast lastnega kapitala. Cilj projekta „AB Vestra Partnerinvest“ je poiskati rešitev za ta problem. „AB Vestra Partnerinvest“ se delno financira iz ESRR, ima pa tudi lasten sklad tveganega kapitala v vrednosti 5 780 000 evrov. K sodelovanju vabi zainteresirane partnerje (na primer, iz podjetij zasebnega sektorja oziroma podjetij s tveganim kapitalom), s katerimi podpiše pogodbe. Partnerji potem opredelijo potencialne naložbene priložnosti v okviru območja Cilja 2 in naredijo oceno zadevnih podjetij. Če se partnerji in „Vestra Partnerinvest“ strinjajo, da bodo podprli neko podjetje, oba partnerja vložita enako vsoto pod enakimi pogoji. Rezultat te pobude so naložbe v regijo v višini 2,14 milijona evrov.

Ingemar Jonsson, direktor projekta „AB Vestra Partnerinvest“,
ingemar.jonsson@vestrapartner.se

ITALIJA

Marimed - ribolov kot način trajnostnega razvoja turizma

Skupni stroški: 2 248 416 EUR
Prispevek EU: 1 150 000 EUR

Projekt „Marimed, ribolov kot metoda trajnostnega turističnega razvoja“ je preizkusil inovativen model za spodbujanje in razvoj trajnostnega turizma v sredozemskih ribiških skupnostih. V okviru omrežja javnih in zasebnih subjektov (institucije, lokalna podjetja, izobraževalne ustanove, poklicna združenja s področja turizma in ribištva itd.) so partnerji iz Italije, Francije in Španije izmenjevali izkušnje in razvili nekaj skupnih strategij za razvoj trajnostnega turizma ter spoštovanja naravne, družbene in kulturne dediščine v različnih sredozemskih obalnih mestih. Na podlagi lokalnih pomorskih tradicij so zasnovali novo podobo ribičev, ki so postali „glasniki in učitelji pomorske kulture“. Tako so ribiči ponudili nove priložnosti za poslovni in poklicni razvoj. Raziskali so tudi nove turistične proizvode za promocijo novih pomorskih dejavnosti, pomorsko identiteto lokalnih skupnosti pa so dopolnili s promocijo ribištva, drugih pomorskih dejavnosti, pa tudi lokalnih kulinarčnih tradicij. Projekt „Marimed“ je prispeval k večji ozaveščenosti lokalnega prebivalstva o pomembnosti ohranjanja okoljske dediščine.

Maura Mingozzi, vodja projekta, regija Emilia-Romagna
Mumingozzi@regione.emilia-romagna.it

Murcia (Španija)

Tekmovanje na temo „vloga evropskih skladov v Murciai“

Inmaculada García Martínez, svetovalka za gospodarske zadeve, regija Murcia

V obdobju med 2000 in 2006 je Murcia beležila največjo gospodarsko rast med vsemi španskimi regijami. K hitri rasti so izjemno pripomogli prav strukturni skladi oziroma različni projekti, ki so se izvajali v okviru Regionalnega operativnega programa (ROP).

Kot organ za upravljanje ROP-a smo dali velik poudarek uredbi Skupnosti o informiranju in obveščanju javnosti o programih strukturnih skladov. Izdelali smo načrt za ozaveščanje državljanov o dejavnostih Evropske unije, ki potekajo v regiji, da bi širšo javnost seznanili s pomembnostjo evropskih sredstev kot vira naložb in da bi poudarili dejstvo, da so strukturni skladi sofinancirali velik del infrastrukture, ki omogočajo nemoten potek vsakdanjega življenja v regiji (npr. šole, kamor hodijo naši otroci).

Z ministrstvom za finance in gospodarske zadeve in ministrstvom za izobraževanje in kulturo smo se odločili, da organiziramo medšolsko tekmovanje za učence, stare od 13 do 14 let.

Najprej smo priredili družabno igro „Crecemos con Europa“ (Rastemo z Evropo) tako, da smo vključili vprašanja o vlogi strukturnih skladov v regiji Murcia. V naslednji fazi smo k sodelovanju poskusili privabiti kar največ učencev, učiteljev in šol. V ta namen smo oglaševali v časopisju in na televiziji. Našemu vabilu se je odzvalo tri tisoč

učencev iz osemdesetih različnih izobraževalnih ustanov.

Tekmovanje je potekalo v treh stopnjah. Prvo stopnjo so organizirale in izvedle posamezne šole. Zmagovalci s šolskih tekmovanj so se udeležili občinskih tekmovanj, najboljših devet ekip z občinske ravni pa se je nato udeležilo regionalnega tekmovanja, ki ga je prenašala regionalna televizija. Tri od devetih ekip so prišle v „veliki finale“.

K uspehu tekmovanja je veliko pripomoglo aktivno sodelovanje učiteljev. Še en dejavnik uspeha je bila kakovost nagrad, ki smo jih podelili učiteljem in učencem. Vrednost nagrad je bila na vsaki stopnji tekmovanja večja (1. družabne igre; 2. elektronski dnevniki in video igrice; in 3. mobilni telefoni in gorska kolesa), zmagovalna ekipa pa je odpotovala v Bruselj in obiskala evropske institucije.

Izvedbo tekmovanja in nagrade so omogočili sponzorji, predvsem regionalna hranilnica, ki se je odločila, da podpre akcijo ozaveščanja o dejavnostih, ki jih sofinancirajo evropski skladi.

Ker je tekmovanje, ki je potekalo v šolskem letu 2005/06, doživelo tako velik uspeh, v letošnjem letu pripravljamo novo tekmovanje.

Koncept bi bilo mogoče prenesti tudi v druge države članice. Tako pravila igre kot postopke organizacije tekmovanja je mogoče zlahka prenesti oziroma prilagoditi. Nikar ne zanemarite zanimivih nagrad, ki igrajo še kako pomembno vlogo pri motiviranju sodelujočih in pri promociji osvajanja znanj o Evropi in evropskih skladih.

Za več informacij:

consejera-hac@carm.es
www.carm.es/ceh

Nacionalni informativni bilteni o kohezijski politiki 2007–2013

Na spletu si lahko ogledate nacionalne informativne biltene o kohezijski politiki v obdobju 2007–2013 v vseh sedemindvajsetih državah članicah. Vsak informativni bilten je sestavljen iz zemljevida EU, pregleda kohezijske politike za obdobje 2007–2013 in specifičnih podatkov o upravičenih regijah in finančnih sredstvih, dodeljenih državi članici. Ogledate si lahko tudi primerjavo s programskim obdobjem 2000–2006. Dostop do posameznih informativnih biltenov je mogoč tudi preko interaktivnega zemljevida EU s klikom na izbrano državo.

http://ec.europa.eu/regional_policy/atlas2007/fiche_index_en.htm

Stiki

Evropska komisija, Generalni direktorat za regionalno politiko
Enota 01 – Informacije in komunikacije
Thierry Daman
Avenue de Tervuren 41, B-1040 Brussels
Faks (32-2) 29-66003
E-pošta: regio-info@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

ISSN 1725-8278

© Evropske skupnosti, 2006
Reprodukcija člankov je dovoljena z navedbo vira.

Printed in Belgium

Urad za publikacije
Publications.europa.eu